

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Folyóiratban: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
 Váladón: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— nov. 27.

(Uj Ausztria, régi Magyarország.)

Most pedig hagyjuk itt egy pillanatra a viszályok országát s nézzünk át egy kicsit Ausztriába. Ugyan mi történik ott? Hallottuk, hogy odaát már megunták azt a kuriális választó jogot, melyet nálunk Bánffy most szeretne behozni s az osztrák nép is követeli az általános titkos választói jogot. Hallottuk, hogy a sarokba szorított esztrák kormány erre nézve már ígéretet is tett. — Hallottuk, hogy e hónap végére összehívott Reichsrath már foglalkozni is fog az általános titkos választói jog kérdésével. De új jelenséget is láthatunk. Évtizedeken keresztül harcban állottak egymással a németek és a csehek. Most, az általános titkos választói jog jövetelének hírére németek és csehek hirtelen megállapodásra jutottak egymással, még a kerületek számára nézve is. Így tehát az általános titkos választói jog odaát rövid időn belül testté fog válni. De ez még csak a kisebbik eredmény. A nagyobbik az, hogy az általános titkos választói joggal megváltott Reichsrathból ki fog költözködni a faji, nemzetiségi és közjogi viszálykodás, helyébe pedig behurcolódik a gazdasági munka. — Ime tehát Ausztriát az általános titkos választói jog megváltja, még mielőtt megvalósult volna. Az általános titkos választói

jog ajándékképpen hozza az új Ausztriát. Nálunk pedig nem akarják azt belátni, hogy Magyarország a monarchiában csak úgy lehet erős, ha egységesebb mint Ausztria! Mikor odaát zavarok voltak, Széll Kálmán olyan kiegyezést tudott kieroszakolni, hogy még az ellenzék is vívmányának ismerte el. Mikor odaát verekedtek, Európa szeme rajtunk pihent meg bizalommal. Most pedig épülni kezd az új Ausztria. A dolgos Ausztria, a megbékült Ausztria, mialatt a magyar mapát rongyokra tépi az az ádáz népiertózat, mely a koalíció ellen az általános, titkos választói jogot talpra állítja. Új Ausztria — régi Magyarország! Ez azt jelenti, hogy az erős és egységes Ausztria feltartóztatlanul és ellenőrizhetetlenül zsákmányolja ki a villongásokba merült Magyarországot. Ezzel szemben cselekedni kell. A nemzeti alapon való általános titkos választói jog okosan kinyitandó kapuján be kell ereszteni a népet, hogy az egész Magyarország erejét állíthassuk szembe az új Ausztriával. Ha eddig az általános titkos választói jog csak a haladás és fejlődés kérdése volt, most a létfenntartás kérdésévé válhatik. Vele erősek lehetünk, nélküle elgyengülünk. Mert ha bekövetkezik a diszparitás Ausztria és Magyarország között, ha a megfjordott Ausztria ráfekszik a megrokkant régi Magyarországra: — akkor végünk van. Ezek kétségtelen igazságok. Gondolkodjunk felettük!

Vasuti reformok.

— nov. 27.

(O.) Az utazó közönség érdekében fölöttébb kívánatos lenne, hogy a gyorsvonatokon ne csak első- és másodosztályú vagonok közlekedjenek, hanem III. osztályú kocsik is, hogy így a szegényebb középosztály, a mely eddig teljesen ki volt zárva a gyorsabb utazás lehetőségétől, hasonló előnyben részesülhessen a jobb módúakkal együtt.

Ez valóban olyan kívánság, a mit nagyon könnyen lehetne létesíteni. Ebből a vasuti üzemre semmiféle kár nem háramlanék, miután mindazok, a kik a gyorsvonatot használják, ugyanis többet fizetnek, mintha a személy- és vegyesvonatokon utaznak.

A személyszállítást különben egészben olcsóbbá kellene tenni és pedig nevezetesen az I—V. távolsági forgalomban, valamint, a mint az azelőtt szokás volt, a 225 kilométeren felül való távolságban.

Általános óhajként lehet még hangoztatni, a személypodgyász díjmentességét is.

Csodálatos, hogy a magyar államvasutaknak a rohamosan növekedő áruforgalom mellett is, nincsen megfelelő nagyságú kocsiparkja. Az állampénztárba a Máv. által beszállított pénztári

Ősz felé . . .

Hull, hull a lomb, pirul a galy;
 Némul a csallitban a dal.
 A csacska száju kis madár
 Haló berekből tova száll.

Szivembe' is némul a dal,
 Egy-egy akkord kivész, kihal;
 S lelkemen fázón átsuhan:
 Tán ősz felé visz már utam? . . .

Zivuska Andor.

A téli kabát.

Ahoz a csekélyke fizetéshez képest, amelyet minden hó utolsó napján egyenlő havi részletekben hozott biza Lőrinc János, mint fukaron javadalmazott hivatalnokra a fő és székvárosnak, elég tisztességesen osztotta be jövedelmét a fiatal pár. Arra persze, hogy bármily irányban is némi luxust fejtsenek ki, gondolni sem lehetett. Szerény lakás, a legegyszerűbb étkezés és lehető nagy megtakarítás a ruházkozásban; főleg amióta egy apró, aranyos babát is helyezett el a boldog pár fészkeben, ezelőtt hat esztendővel a golya.

Lőrinc Jánosnak csak olyankor fájt meg a feje, mikor megának vagy a feleségének kellett új öltönyt vennie. A részletvásárlásnak nem volt híve, csak készpénz ellenében vásárolt, mert helyes csapáson járt ez az emeletre, hogy a részletvásárlás hova hamarabb az uzsorások karjaiba veti az emberfiát.

Lőrincné már a múlt télen megcselkedte azt, hogy csak este bujt ki a úzból, mert öt év előtt vásárolt kabátjának már olyan antediluvianus ábrázata volt s az olcsó fekete posztó már úgy megzöldült, hogy minden anygali jósága mellett, Erzsikében is volt annyi asszonyi hiúság, hogy ilyen ruhadarabbal nem igen óhajott napvilágos, sőt felhőkkel borított nappalon se hivalkodni.

Az urától egy szóval se kért új téli kabátot, mert jól tudta, ha volna szegénynek, maga ajánlaná föl az erre való pénzt.

Hát egyszerűen nem bujt ki a házból, csak este és akkor is a fogyatékosabb világitott utcákon szedett mágába friss levegőt.

Valami külön munkát végzett Lőrinc János az egyik tanácsos ur részére, amiért 10 korona jutalomban részesült.

Ragyogó ábrázattal rontott be a decemberi zuzmarás napon.

— Föld, föld, asszony, föld!

— Mi történt Sárkám?

Csillogó szemekkel számlálta az ebédhez terített asztalra az öt darab husz koronást.

— Eanyit fizetett Szirák tanácsos ur azért a munkáért, amit az őszszel végeztem szárára.

Örömtűz gyult ki Erzsike szemében is. Összezsapta a kezét.

— Mennyi pénz egy határon!

— Elég helye is van ennek, fiacskám. Kivett a zsebéből egy szeletke papírt, amelyről tételeket és később nagyobb rubrikákat olvasott. Szén, fa, kávé, cukor, meleg ruhácskák a gyermek számára, téli cipők mind a hármuknak stb. stb.

— Summa summáron 60 korona. Marad 40 korona. Ebből pedig egy télikabátot veszünk az én drága Erzsikémnek.

Na hát akkora örömet még nem látott valaki, mint a szép asszonykéé volt. Végre tullehet azon a rettenetes ódivatu, keshedt zöld kabát. 40 koronáért gyönyörű téli kabátokat látott a Kerpesi uton.

Elhatározták, hogy ebéd után azonnal elindulnak kabát vásárló utjukra. Mert idő kell ahhoz, hogy az ember egy ilyen értékes ruhadarabot megvásároljon.

Eppen tíz üzletben voltak már, amikor abban állapodtak meg, hogy a legelsőt ve-

Vaskályhák,

tűzhelyek, kályha ellenzők, nickel kályhatálcák, extra finom főzőedények, revolverek és töltények, és az összes vasáru cikkek, legjobb minőségben a legolcsóbban kaphatók: **Nánássy Lajos** Debrecen, a megyeházzal szemben.

vaskereskedésében.

feleslegek sokkal többet gyümölcsöz-
nének, ha azokat kellő mennyiségű
vagonok beszerzésére fordítanák.

Az ex-lex állapot mentheti ugyan
a kormányt az idején vagonhiány kala-
mitása végett, de ennek a bajnak a
magyar közlekedésügy történetében nem
kellene előfordulnia.

A vagonkölesző vállalatok ugyan
arra valók, hogy segítsenek és a kor-
mánynak módjában áll annak idején
szerződéseket kötni. Kivánatos volna
azonban, hogy elérkezzék az az ideális
állapot, a mikor a Máv. kocsiparkja
maga is kielégítheti a forgalom igény-
eit. S ezzel egyuttal oda is kellene
törekedni, hogy mindenkor megfelelő
számu hűtőkocsi is álljon rendelkezé-
sére a tej, hus, tojás és egyéb élelmi-
szerek számára, valamint elég vagon
a gabonaszállítás szempontjából.

A kereskedők és kereskedelmi
utazók állandóan panaszkodnak a bérlet-
jegyek nehéz megszerzésére és át-
írására miatt s azt hisszük, hogy ezt a
bajt is, egy kis jóakarattal egészen
könnyen lehetne elhárítani.

Evek óta hangoztatják és a keres-
kedelmi miniszteriumban már nem egy
tanácskozás tartatott a vasuti igazga-
tóság decentralizálása ügyében

Az államvasutak mai adminisztrá-
ciója már nem felel meg a követelmé-
nyeknek. Régóta érzik annak szükség-
ességét, hogy az összpontosított
igazgatóságot egyes üzletvezetőségekre
kellene decentralizálni. Avagy pedig
az ország főbb pontjain 4 vagy 5 ügy-
vezető igazgatóságot életbeléptetni, a
központi igazgatást pedig a kereske-
delmi miniszteriumba áttenni. A mi pe-
dig még célszerűbb lenne, külön vasuti
miniszteriumot kreálni.

Az üzletvezetőségeket, vagy, a mi
még jobb lenne, az ügyvivő igazgató-
ságokat e szerint nagyobb hatáskörrel
lehetne felruházni, a mi minden tekintetben
a legjobb eredményeket szülné

szik meg és visszafordultak az első üzle-
telé, amely a Kerepesi ut legszején van.

A Nagy diófa utcánál Erzsike egy volt
iskolátásának fiacskájával találkozott, aki-
vel mostanig fenntartotta ugyan a barátsá-
got, de csak nagyon ritkán jött össze és
körülbelül másfél év óta nem találkozott.

A fiúcska köszöntött rájuk, mert Er-
zsike nagy boldogságában meg se látta
volna az apró fiúcskát.

— Hogy van a mama? Mit csinál?

— Óh, édes néném, a mama nagyon
beteg az apuska úgy sir; azt mondja, hogy
tan soha se gyógyul meg.

— Hol laktok most?

— Itt a Nagydiófa utcán, jobbra a har-
madik ház.

— Nézzük meg egy percere, szólít fér-
jéhez a jószívű asszonyka.

János nem mondott ellent és kis vál-
tatva már benyitottak abba a kicsi udvari
szobába, amely a ház legvégén volt.

Ugy a fogyatékos butorzat, mint a la-
kás parányi voltak az első tekintetre elárulta
a siralmasan nagy nyomort, amelyben a kis
család szünylődött.

A kórágynon fekvő, halálnak érett asz-
zony kétségbeesve panaszkodta el, hogy mi-
féle csapások szakadtak rájuk ama másfél
év óta, hogy nem találkozott. Az ura hosz-
szu ideig tartott betegsége folytán elvesz-
tette állását és csak most új évtől foglal-
tatja azt el azt a meglehetősen jónak ígérkező
hivatalt, amelyet végre sikerült elnyernie

és az egész üzemet a mai merev és
korlátolt rendszer bilincsei alul fel-
szabadítaná.

Teljesíteni kellene továbbá a vas-
uti tisztviselők jogos kívánságait. A
fizetésrendezést, a nyugdíj kérdését és
az előmenetelre vonatkozó óhajtasokat.

Végül ideiglatjuk még a termény-
kereskedők panaszát, hogy a gabona
örlemény és nyerstermény küldemények-
nél annyira kifogásolhatók a súly-
hiányok, hogy a külföldön a Máv. által
kiállított vasuti másodlatokat épen ezen
súlyhiányok következtében nem hono-
rálják. Ez nagy csorba a Máv. hir-
névén s ezt csak az által lehet jóvá
tenni, ha a jövőben az állomásokon
való mérlegelést szigorubb ellenőrzéssel
teljesítik. Azután a súlyhiányokból és
fuvartöbblet számításokból eredt fel-
szólamlásoknak bélyegmenteseknek kel-
lene lenniük, nehogy az érdekelt fél
az ilyen, önhibáján kívül történt körül-
ményekért még ezzel is szaporodó
károsodást szenvedjen.

Ezek lennének nagyjából azok a
hiányok, melyeknek szanálása, a vas-
utak fellendülése érdekében valóban
kívánatos volna.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, nov. 27.

A mai napon is a törvényhatóságok
dominálják a helyzetet. Pestvármegyében,
Abaujtonamegyében és Zemplénmegyében
voltak közgyűlések. Budapest valóságos ost-
romállapotban volt, de azért az ellenzék mé-
gis megtartotta a közgyűlést, sőt alispán-
helyettes főjegyzőt is választott.

(Az ellenzék hangulata.)

A koalíció erősen bizik a győzelemben.
Megvan róla győződve, hogy az események
más fordulatot vesznek és e kormány távo-
zásával sikerül békét teremtenie. Ma azt a
hírt kolportálták, hogy Gautsch báró osztrák

De az még több mint két hét. Egy fillér
sinos a háznál. A gyermekek majd hogy
éhen nem vesznek, mert már sehol sem
akarnak hitelezni.

A beteg szakadozott hangon tördelte
az ő kétségbeesett panaszait.

Abban a szempárban, amelyben eddig
a boldogság az öröm ragyogott, két köny-
csepp jelent meg; ezt a könyben uszó két
szemét rávetette az urára. Valamit kérdezett
tőle. Lőrincz János megértette és egy pillan-
tással felelt a feleségének.

— Nézd csak, édes, fordult Erzsike az ő
nagy beteg barátójához; nekünk most van
félőseges negyven koronánk, ha ezzel tán
kényithetnék zavarotokon.

Hát azt nem lehet leírni, hogyan fo-
gadta ez a sirszélén álló beteg ezt az élet-
mentő ajánlatot. Mintha minden szenvedésé-
től megváltották volna. Sirt, hálálkodott és
végre ujongott a koplaló, didergő magzatjai
nevében.

— Köszönöm; rebegette Erzsike, mikor
végre újra az utcán volt az urával.

— Én is neked ezt a nagylelkű ön-
megtagadást. Mert most már nem vehetünk
neked téli kabátot.

— Baj is az! Hordom a régit és ennyi
az egész.

És hordta büszkén, boldogan azt az
ócska télikabátot.

Kövér Ilma.

miniszterelnök holnap benyújtja lemondását,
mert a parlamentben nem tudott többséget
szerezni az általános szavazati jogról szóló
törvényjavaslathoz.

(Gautsch lemondása.)

Gautsch lemondásának hírére Sternberg
gróf osztrák képviselő hozta Budapestra. A
gróf több napig tartózkodott a magyar fővá-
rosban és érintkezésbe lépett a koalíció ve-
zéreseivel. Így többek között Polónyi Gézával
is tárgyalt, de Kossuth Ferenc nem fogadta.

(Pestvármegye közgyűlése.)

Az egész országsszeme faggóttma Pestvár-
megyén, a melynek d. e. 9 órára hirdetett köz-
gyűlésén újabb erőszakos tettek voltak kilátás.
Reggel 6 órakor a 16-ik huszárezred szállta
meg a megyeház környékét, majd 300 gya-
logos és 120 lovasrendőr szállta meg az épü-
letet Jaszenszky Gallért rendőrkapitány ve-
zetése alatt. A karzatokra a nemzetközi szo-
ciálista banda pártvezetősége adott ki 600
karzatjegyet, de a szociálista vezérek igazolá-
sára a rendőrség minden szociálistát been-
gedett a vármegyeházába.

Az egybegyűlt szociálisták nemcsak
a karzatot, hanem a gyűléstermet is
teljesen megszállották, holott oda csak
külön jeggyel ellátott bizottsági tagok-
nak szabad lett volna belépni. A bi-
zottsági tagok, akik teljes számban je-
lentek meg, az ulvaron gyülekeztek. A gyű-
lés előtt Gulner és Fazekas Ágoston főjegyző
Laszberg főispánhoz mentek és bejelentették
hogy a szociálisták teljesen elfoglalták a
gyűléstermet. Erre a főispán kiűrtette a
közgyűlési termet, ahová bevonultak a bi-
zottsági tagok.

Holló Lajos indítványozta, hogy az
elnöki széklet a rangban következő első
tisztviselő, Dalmady Győző árvaszéki el-
nök foglalja el, ami meg is történt. A gyű-
lés megnyitása után a kormány kinevezésé-
ről szóló leiratokat és az intéző szöveget
irattárba helyezték. Fazekas Ágoston főjeg-
yzőt hivatalába egyhangu lelkesedéssel vissza-
helyezték és elhatározták, hogy a belügyvivő
rendeletét, a melyben felfüggesztette a fő-
jegyzőt, nem veszik tudomásul.

Holló Lajos indítványozta, hogy a beteg
alispán helyettesítsék. Alispánhelyettesül br.
Prónay Dezsőt ajánlotta, aki azonban betegsé-
gére való hivatkozással nem fogadta el a
megtisztelő bizalmat. Erre a közgyűlés Holló
indítványára alispánhelyettesül.

Gróf Vigyázó Ferencet választotta
meg, aki a hivatali esküt nyomban
le is tette és viharos éljenzés közben el-
foglalta az elnöki széket. Ekkor dörömbölés
hallatszott a külső ajtón.

— Jön Laszberg! kiáltották.

Erre Melezer Andor és Törzster Aurél
az ajtóhoz ugrottak és azt elterlasztották. Az
alispán helyettes elnök erre a közgyűlést
hirtelen berakasztotta. A bizottsági tagok a
gyűlés után a Sas-körbe vonultak, ahol a
megye tisztikarának és Gróf Vigyázónak
köszönetet szavaztak hazafias magatartásu-
kért, az erőszakot és brutálításokat pedig eli-
telték.

Délután pedig 1 órakor a Pannoniá-
ban az új alispán tisztelésére lakomát rendez-
tek. Délélt 11 órakor Geszti Andor ügyész
két rendőrtisztviselővel a főispán meghívására
megjelent a vármegyeházán de ott már
dolga nem akadt, mert a közgyűlés végett
ért. Laszberg főispán azt állítja, hogy a
közgyűlést felfüggesztette, de Gerschitz ren-

dőrfelügyelő, akivel ez üzenetét küldte be nem ment be a terembe, a mi nem is lett volna tanácsos. Déli 1 órakor Fazekas fő jegyző idézést kapott a rendőrségtől és nyomban el is ment.

(Az egyetem bezárása.)

Zajos tüntetés színhelye volt ma déli előtt a tudományegyetem központi épülete. Az előadások meghallgatására reggel egybegyűlt ifjuság körében rémhírek terjedtek el a vármegyeházán állítólag előfordult eseményekről és rendőri erőszakosságokról. Az ifjuság hamarosan elhatározta, hogy tüntetni fog a kormány ellen és csatlakozásra bírja úgy az egyetemet, mint a műegyetemi polgárokat. Mintegy kétszázan összeállva felvonultak az egyetem épületébe és a folyosókon a Kossuth-nótát énekeltek. A tanárok rögtön abbahagyták az előadást, csak Láng Lajos v. b. t. tanácsos, az egyetem rektora prelegált nyugodtan tovább, miután hallgatói megkérték az előadás folytatására. A hallgatóság zajosan megéljenezte a rektort, valamint dr. Balogh Jenő egyetemi tanárt, aki csitító beszédet intézett az ifjúsághoz. A tüntetők erre éljenzés és éneklés közben átvonultak a műegyetemre, ahol bementek az előadási termekbe is, egyrészt az udvaron foglalt helyet, ahol több ifju beszédet mondott. A rendőrség, mely Schmidt felügyelő vezetése alatt vonult ki, az utca felől elzárta, majd távozásra hívta fel a tüntetőket. Ezalatt a rektor rendelkezése a központi egyetem kapuit bezárták és az előadásokat a mai napra beszüntették. Az ifjuság a műegyetemről visszatérve, újra tömegbe verődött és a Siskör előtt foglalt állást, miközben a Kossuth-nótát énekelte. Majd a kigyó téren és Kossuth-utcán át a vármegyeházába el akartak vonulni, de a Ferenciek templománál Pekáry h. kapitány vezetésével egy szakasz lovasrendőr utjukat állotta és szétcszaltta a tüntetőket. A mai tüntetések alkalmából Láng Lajos rektor ma délután 3 órára tanácsülésre hívta össze az egyetemi tanács tagjait. A tanács az egyetemet — az ifjak izgatott hangulatára való tekintettel bezáratta.

(Egyetemi ifjak tüntetése.)

Az budapesti egyetemi ifjuság ma d. e. tüntetést rendezett az „Uj Magyarországnak” című, néhány héttel ezelőtt megindult haladópartí lap ellen. A tüntetés befejeztével az ifjak, nagy számu közönség csatlakozásával, a Napnak a Rökkszilárd utcában levő szerkesztősége elé vonult, mely előtt rokonszenvét óhajtotta kifejezni. Ekkor két szakasz lovasrendőr érkezett oda. Ezek a diákokat a Sándor-térre szorították. Egy itt épülő ház munkásai is belevegyültek a zavargásba és a rendőröket téglákkal dobálták meg. A rendőrök most revolvereiket vevén elő, tizennyolc lövést intéztek a munkások ellen. Négy munkás erre súlyos sebekhöz vérezve roskadt le. Híre jár annak, hogy az egyetemi ifjak is használták fegyvereiket és egy rendőrt meg is sebesítettek. Ezen tüntetésből kifolyólag valószínűnek tartják, hogy az egyetemet hosszabb ideig nem nyitják ki.

(Főispánok esetei.)

Ma ismét két főispán érezhette helyzetének legalább is súlyos voltát.

Kassáról jelentik: hogy **Abaujvármegye** tisztkara és bizottságának tisztkara gyűlést tartott amelyen elhatározták, hogy **gróf Pongrácz Ferenc főispán ellen, a vármegyeház pecsétjeinek feltörése miatt bűnvádi-főljelentést tesznek.** A felfüggesztett

Rakovszky Endre alispánnak és **Puky Endrének** bizalmat szavaztak.

(Sátoraljaujhely ostromállapota)

Valóban szörnyű a másik eset. Sátoraljaujhelyen. Zemplén székvárosában ugyanis Pallavicini főispánt iktatják be ma. Rettenetes szinte megdöbbentő izgalom van a városban. A szomszédos városokból és községekből köldöttségek érkeztek. Sárospatakról ezren érkeztek. Utcákon tereken sorfalat állott a katonaság. **Még a déli előtt folyamán lovasságért sürgönyöztek Miskolcra és Kassára.** Pallavicini főispán hívei szorongva és rendőri kísérettel vonultak a megyeházára. Hírszerint az Andrassy és a Hadik grófok valamennyien megérkeztek. Az izgalom leirhatatlan. **A vármegyei tiszviselők és bizottsági tagok elhatározták, hogy az installációban nem vesznek részt.** A vármegye háza előtt nagy számu huszárság és rendőrség táboroz. Délelőtt 10 órakor jelent meg a vármegyeházán gróf Pallavicini főispán a csendőrszázados kíséretében **s a közgyűlési termet elzáró pecsétet eltávolította.** Ezután belépett a főispán sógora, Béla-vári Burchard Andor és Wolmann bizottsági tag kíséretében s jelenlétükben az esküt letette, a közgyűlést pedig lezárta. A városban éjjel nagy tüntetések várhatók.

(A szabadelvűpárt programja.)

A szabadelvű programkészítő-bizottsága befejezte munkálatait, miután az illetékes albizottság Sándor János elnöklése mellett letárgyalta a belügyi programnak, a választói jog reformjára vonatkozó részét. E program tervezetét gróf Tisza István készítette. Gróf Tisza István elutazott a fővárosból. Egy bécsi lap értesülése szerint **a szabadelvűpárt egyelőre nem szándékozik megismertetni programját a nagy nyilvánossággal; ezt alkalmasabb időre tartogatja.** Megemlítjük itt, hogy egy könyvomatossnak az a híre, mintha a protestáns egyház vezérembeirei fel akarnák kérni Tisza Istvánt, hogy a kibontakozás érdekében egyelőre vonuljon vissza, nem felel meg a tényeknek. Ilyen szándék még csak föl sem merült a protestáns egyház vezetőinek körében.

(Főispáni felmentések és kinevezések)

A hivatalos lap mai száma egész sereg főispáni felmentést és kinevezést közöl. A király Ripnek Gusztávot Jász-nagykunszolnok megye főispánját felmenti hivatalától. Ugy szintén Csanád-vármegye főispánjától **Merkó Sándort** akinek a Lipótrend lovagkeresztjét adományozza. Közli továbbá a hivatalos lap Lenk Gyula táblabírónak Szolnok, Baditz Zoltán dr. vármegyei főjegyzőnek Sopronvármegye, Cseresznyés János makói rendőrfőkapitánynak Csanád-megye, Szentkeresztly Pál bárónak Csikvármegye és Kresmarik János volt országos képviselőnek Békésvármegye főispánjává való kinevezését.

(Belépés a alkotmány pártba.)

Az alkotmány párt tagjainak száma ma egy új taggal szaporodott. A pártba belépett **Lázár László** dobrai képviselő.

(Laszberg főispán működése.)

Laszberg főispán kijelentette, hogy a rendelkezésének nem engedelmességek tiszviselőket részben felfüggeszti, részben pedig elmozdítja hivataluktól.

NAPI HIREK.

Téli élet a Tátrában.

— nov. 27.

Ismeretes, hogy külföldön, főképpen Svájcban, nem elégszenek meg azzal az idegenforgalommal, a melyet a rövid nyári idény hoz, hanem a hósportok egészséges szórakozásainak segítségével, mozgalmas téli életet teremtettek.

Tekintettel arra, hogy nemcsak az örökké bolyongó angolok látogatására számítottak, hanem azokra az üdülő betegekre is, a kiket az orvosi tudomány modern iránya újabban mindinkább a testedző téli sportok és a friss, egészséges levegő téli éghajlat gyógyító hatására irányít, a téli forgalom szempontjából fényes eredményeket értek el.

Ennek a téli életnek a meghonosítását vették tervbe az idén a Magas-Tátrában is. Nagyszabásu mozgalom indult meg az iránt, hogy a Tátra csodálatosan kedvező éghajlatát és az ujjonnan épült és pompás fényűzéssel berendezett szállók kényelmét felhasználva, télen át is gyümölcsöztessek a Magas-Tátra természeti szépségeit.

A téli élet gerincét, mint külföldön is, a hósportok adják meg. Ilyenek a szánkázás, ski, bobsleigh (négy-öt személyre alkalmas kormányozható szán, a mely ügyes kormányozás alatt a lejtőn lefelé csuszva 8—10 kilométer távra repül utasaival), tovább a toboggán skeleton és Rennwolf néven ismeretes kisebb szánkók, a hockey és curling társasjátékok és hasonlók.

Az Idegenforgalmi Vállalat, a mely hivatásához képest a mozgalom élére állt, két irodát nyit a Tátrában december 15 én. A közlekedést a vasuti állomásról, valamint Tátrafüred és Tátralomnic között norvég mintára készült Stolkjaere szánkókkal tartja fenn, a melyek elé cifra szerszámú, fűrgő erdélyi mokánylovakat fognak. E gyönyörű szánkófogatokat kisebb kirándulásokra is bérbeadják.

A jól betanított lovacskákat hölgyek, sőt gyermekek is maguk hajthatják. — A vállalat személyzete, kocsisok, lovászfűgk atb. magyaros egyenruhát kaptak és a norvég sportmesteren kívül, a kit a hósportok betanítására Krisztiániából szerződtettek, magyar alkalmazottak egész kis hadserege ad majd a Tátra világának nemzeti jelleget. Gyönyörű illusztrált prospektus és művészi ízléssel készült plakát hirdeti majd a külföldön a tátrai téli élet megindulását. Az Idegenforgalmi Vállalatot ezen nagyszabásu tervében társadalmi uton is támogatják.

A magyar közélet előkelőségeiből külön választmány alakult a tátrai téli élet fellendítésére, amelynek elnöke Ráth Péter, a Kassa—Oderbergi Vasut vezérigazgatója, aki már a Tátra érdekében évek hosszú során át eredményes tevékenységet fejtett ki. — Ugyanezt a célt tűzte ki a „Tátrafüredi Téli Sportklub”, amely Ormódy Vilmosnak, az

Első Magyar Általános R.-T. vezérigazgatójának elnöklete alatt alakult meg, és amelynek intézőségében a magyar sportvilág vezérémberei foglalnak helyet.

Napról-napra.

— november 27.

*Pénzt a kórházaknak
Nem juttat az állam . . .
A hol szörnyű kockán
Élet és halál van.*

*Ki törődik ezzel?
Szegény Magyarország
Maga egy nagy kórház,
Csupa tiszta kórság!*

Protestáns estélyek.

— nov. 27.

Az ev. ref. leánynevelő intézet az ideén is — mint eddig minden évben tette — a város közönsége előtt is bizonyoságot akar tenni arról, hogy a reábizott növendékek előrehaladását nemcsak a tanulmányok terén, hanem a szív és kedély nemesítésével és a hazaszeretet érzelmének erősítésével is igyekeznek munkálni.

Ezt célozták az eddigi nyilvános és iskolai ünnepélyek, a melyeken leginkább növendékek valának a szereplők. Most azonban — talán azért, mert egy nemesebb cél, a vallásos érzelem fejlesztése érdekében tartják hangversenyeket, maga a tanári kar vette kezébe az ügyet és tölti be a számok nagyobb részét. Sőt városunk azon nevezetesebbjeit is, a kik az intézettel szorosabb viszonyban állanak igyekeztek megnyerni a nemes cél érdekében.

Az első protestáns estélyre így sikerült megnyerniök egyházközségünk tudós főjegyzőjét, Dicsőfi Józsefet, a kinek szabad előadása bizonyára fénypontja leendő az estélynek. Ez az első protestáns estély különben is élvezetesnek ígérkezik, a mint az a beküldött program tervezetből kitetszik. Az első és utolsó számot az énekkar tölti be. Bevezetésül éneklé Weber „Imá”ját a Büvös vadászból és befejezésül Erkel F. „Imá”ját Bánkbanból. Ének után az intézet ősz haju, de fiatal erőben munkálkodó igazgatója megnyitja az ünnepet s vele a protestáns estélyek sorozatát. Ezt követi Váradi-Gaál Akacvirágok c. melodráma. Az ünnepi beszéd után az intézet tanárai játszó Oesthen bucsu dalát. A hatodik számot Dóczy Irénke tölti be, a ki már oly sokszor adta tanúbizonyságát kiváló szavalói tehetségének. Szavalni fogja Tompa karácsony-est c. költeményét.

Ez az első protestáns estélyt december 10 ére tervezik, még pedig miképen az utóbbi időben a kollégiumi protestáns estélyeknél is szokásban volt, 50 fillér belépti-díj mellett.

— **Városi közgyűlés.** Debrecen szab. kir. város e hó 30 án csütörtökön d. u. 3 órákor bizottsági rendes közgyűlést tart. A tárgyak között szerepelnek a honvédelmi miniszteri leirata a pórtartalékosoknak tényleges szolgálatra behívására vonatkozó hirdetmény közzététele tárgyában, a belügyminiszter leirata, mellyel az önként befizetni szándékolt adók elfogadását és beszolgáltatását, valamint az állítás önként jelentkezők belépésénél való közreműködést ismételtlen megtagadó 27114321—1905. bkgy. számú közgyűlési határozatot megsemmisíti s határozatának végrehajtásától a közgyűlést másod ízben eltiltja. Ugyanezen leirattal megsemmisíti az alkotmány védelmére alkított bizottság megválasztására vonatkozó 272—905. bkgy. sz. határozatot is. Bemutatják a virilisek névsorát és lesz több névszerinti szavazás is.

— **Jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A debreceni torna egyesület meghívására a jövő év tavaszán az országos tornaszövetség nagy versenyeket rendez Debrecenben. Az érdekes versenyek előkészítését a torna egyesület már megkezdte. Tegnap kérelmet intézett Deb-

recen városához, hogy ezeket a versenyeket részben segélyben. A kérelemmel ma foglalkozott Debrecen város jog és pénzügyi bizottsága és pártoló javaslattal látta el a kérelmet, a melyet az e havi közgyűléshez előterjeszt a tanács. A jog- és pénzügyi bizottság ülésén Vecsey Imre főjegyző elnökölt. Az ülésen többek hozzászólása után a bizottság javasolja, hogy a jövő évi rendkívüli költségvetés terhére 3000 korona segélyt szavazzon meg a közgyűlés. Ezen kívül 500 koronát díj gyanánt ajánl megszavazni. A város felépített a torna versenytérén az öltözőt, a mely 5 méter széles és 12 méter hosszú lesz. A tornaegyesület azonban tartozik az öltözőt tüzkár ellen biztosítani és jó karban tartani.

— **Felolvasó est.** A róm. kath. főgymnásium dísztermében rendezni szokott felolvasó esték másodikiként csütörtökön délután 5 órákor fog megtartatni, oly érdekesen összeállított programmal, mely az est sikerét előre is biztosítja. Dr. Széll Kálmán orvos nyitja meg az estélyt ki „Gyarmatosok” című operatéből ad elő zongorán pár fülbemászó dalt s magát a nyitányt. — Majd Eberhardt Béla kegyesrendi tanár olvas fel az „electromos hullámok alkalmazásáról.” Felolvasását kísérletekkel fogja szemléltetvé tenni. Aztán Földi Frida színtársulatunk kedvenc énekesnője ad elő pár remek dalt. Az ő gyönyörű éneke bizonyára fénypontját fogja képezni az estélynek. Ő utána Dr. Mariska György, a jeles ügyvéd s kitűnő zongoraművész adja elő Liszt—Wagner örökszép „Tannhauserét”. E fehéresen szép művész tőkélylyel előadva egyik kimagasló pontja lesz a remek műsornak. — Ruzicska Gyula ur a „színes photographiáról” fog tartani bizonyára igen érdekes előadást. — Az estélyt Pavay Borka kisasszony szavallata rekeszti be, ki a Svetits tanítónőképző ének s zenekara által kísérv a Prónai Szent-Gály-féle „Rikóczy zászlója” című gyönyörű, hazafias költeményt adja elő a töle megszokott művészetével. A szép program felolvasó estre, melyet melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe, már a nap folyamán kaphatók jegyek Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában.

— **Élített mérleghamisítók.** Annak idején említettük, hogy a rendőrség tettenért igen sok mészáros és hentes, akik meghamisították mérlegeiket és így minden mérésnél 10—20 30 dekával megcsalták vevőiket. A lelketlen csalók ellen a rendőrség megindította az eljárást és őket egyenkint 50—50 korona pénzbüntetésre, esetleg 3 napi elzárásra, vagy 100—100 korona pénzbüntetésre, esetleg 5—5 napi elzárásra ítélte. E helyen emlíjük meg, hogy a debreceni mészáros társaság több székében is találtak hamisított mérlegeket, de erről a társaság mitsem tudott, mert a csalást a székállók követték el saját szakálukra. A rendőrség a csaló székállókat büntette meg. Jándi Ferenc hentes és társai felebbezték az ítélet ellen a tanácshoz Reméljük, hogy a városi tanács megfogja védelmezni a közönség érdekeit és nem hogy leszámítaná a pénzbüntetést, hanem fel fogja azt emelni.

— **Személyi hírek.** Lator Sándor országgyűlési képviselő tegnap Debrecenben időzött Szunyogh Mihály országgyűlési képviselő Debrecenben tartózkodott.

— **A hortobágy hasznosítása.** A Hortobágyot rendező bizottság a legkomolyabban lát hozzá a fontos ügynek megoldásához. Ma délután Király Gyula tanácsnok elnöklete alatt újabb értekezlet volt, a melyen a nagy pusztai területből kiszakított részek miként való felhasználásával foglal-

koztak. A bizottság hosszú eszmecsereát folytatott a létesítendő gyártelepek felett. A gyárak között első sorban fontosnak tartaná a cukor gyár felállítását, a melynek nyersanyagát, a cukor rúpát kiválóan lehetne termeszteni. A bizottság konkrét javaslatot nem hozott.

— **Boncolás a közkórházban.** Tegnap délután boncolták fel a közkórházban a vámospécsi uton agyonütött Kiss György nevű munkásember holttestét. A boncolást dr. I. só János és Láng törvényszéki orvosok végezték Szabó István vizsgálóbíró segéd jelenlétében. A szerencsétlen ember, akinek kilétét csak most tudták egész bizonyossággal megállapítani, Halápra való majoros volt. Németi József halápi tanyabirtokos szolgálatában állott. Vasárnap azért jött be Debrecenbe, hogy itt a kórházban betegen fekvő feleségét meglátogassa. Mikor hazulról elindult, a gazdájától kért egy koronát költségre, melyből a városba érkeve alaposan bepálinkázott. Feléje sem nézett beteg feleségének, akit a szomorú viszontlátás mélyen megrendített. A tragikus véget ért majoros halálát három apró árvája siratja.

— **Társas est.** A debreceni jótékony nőegyesület társas estájának végleges programját ma állapítja meg a rendező bizottság, holnap tehát már közölhetjük a teljes műsort. Páholyok 4 koronájával előjegyazható Molnár Ferenc ur divat nagykereskedésében személyjegyeket a pánztár ad ki a társas est kezdetére. Nyomatott program szintén ott lesz kapható. A program egyébiránt oly szép és változatos, hogy a siker elmaradhatatlan.

— **Magyar óda Amerikának.** A budapesti Washington szobor-egyesület pályázatot hirdet, az amerikai magyarok által Budapesten emelendő Washington-szobor leleplezése alkalmából elszavalandó ünnepi ódára. A pályaművek idegen kézírással vagy írógéppel leírva, a szerző nevét és címét tartalmazó jellegű zárt boríték kíséretében a budapesti Washington Szobor Egyesület P. O. Box 171. Cleveland, Ohio, U. S. A. címére küldendők. A pályázaton részt vehet minden magyar ember. A bíráló bizottság által alkalmasnak ítélt pályamű tíz darab husz dolláros arannyal (egyezer korona) jutalmaztatik. Az 1906. évi május hó elseje után érkezett pályaművek nem vétetnek figyelembe. A pályázat hirdetésének kibocsátói Kohányi Tihamér, elnök. Kalassay Sándor, jegyző.

— **Iparosok felolvasó ülése.** Vasárnap tartották az iparosok első felolvasásukat az iparos otthon dísztermében. Népes volt ez a felolvasó ülés máltó az iparosokhoz és biztosítékot nyújt azokhoz, hogy a tervezett felolvasások a jövőben is a legszabó eredményeket érhetik el. Az első felolvasó Dr. Tóth Kálmán ipartestületi jegyző, aki ismertette a felolvasások céljait, amelyet a megjelentek a legnagyobb elismeréssel fogadtak majd Davidházy Kálmán tartott felolvasást a régi céhrendszerről, a melyet feszült figyelemmel és érdeklődéssel kísért a hallgatóság. A felolvasó részletesen fejtegette a céhrendszer keletkezését, annak hasznát és hátrányait, a munkaadók és alkalmazottaik közötti régi tanulságos viszonyokat. Majd ismertette a céhrendszer megszüntével a mester és segéd közötti viszony meglazulását az új ipartörvények hiányosságait és azok folytán beállott kellemetlenségeket, amelyekbe az iparosság sodortatott. Üdvözölhetjük az iparosok lelkes mozgalmát és már előre látható ezen társadalmi mozgalom eredménye, amelynek a célja a város iparosságát a város számottevő polgárai sorába bevezetni.

— **Megverték a lakótársukat.** Külföldön lakásuk, de közös konyhájuk van Szabó

Zsuzsanna, Micze Lászlóné, Boros Mórné és Lövinger Lajosné Csillag utca 44 szám alatti lakosoknak. Innen van aztán, hogy a négy asszony a konyhatügyek miatt örökös viszálykodásban áll egymással. A háboruszkodást leginkább Szabó Zsuzsanna, okozza, — akit összeférhetetlen, veszekedő természetéért a többiek valósággal meggyűlöltek és szövetkeztek ellene. Történt, hogy tegnap is valami végett Szabó Zsuzsanna összehírdült Lövingernével, akinek Micze Lászlóné és Boros Mórné védelmére kelt. A szóvita hevében aztán hárman neki este Szabó Zsuzsannának és alaposan eldönggették. A megátadott asszony bántalmazói elől bemene-kült a lakásába, ahova a lármára eljött Lövinger Lajos berohant utána és szintén elpáholta. Szabó Zsuzsanna az esetet feljelentette a rendőrségen, mely az eljárást megindította a verekedők ellen.

— **Tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt ülést tartot Kovács József polgármester elnöke alatt. A folyó ügyeket tárgyalták és intézték el.

— **A Kereskedelmi Csarnok vizsgálmi bizottsága** is megállapította már a téli idény estély sorozatát. Négy estét tervez ezidényre a Csarnok, ezek elsőjét dec. elején, valószínűleg 5-én rendezi. Az estélyek házas természetűek, a Csarnok saját termében s a Csarnok tagjai és hozzátartozói számára rendeztetnek és pedig mindegyik estély művész programmal.

— **Karácsonyi kiállítás.** A kereskedelmi miniszter a debreceni kamara előterjesztésére elhatározta, hogy Debrecenben és Máramaroszigeten a karácsonyi ünnepeket megelőzőleg magyar ipari munkákból gyermekjáték és baba kiállítást rendez. Hasonló kiállítás ez alkalommal az országnak összesen tíz nagyobb városában lesz. A tíz közül kettő tehát a debreceni kamara területére esik.

— **Emberbarátok figyelmébe.** Segélyre szoruló, arra teljesen méltó, szerencsétlen családot ajánlunk az emberbarátok pártfogására. Fejes Jánosné férjét a csapi állomáson baleset érte, lábát le kellett vágni s a miatt munkápteleenné vált. Ott fekszik most reménytelen állapotban az ungvári kórházban. A szerencsétlen asszony hat kis gyermekkel tengődik ide haza, kik közül három gyermek fekszik súlyos betegen. Ajánljuk a sorstól súlyosan meglátogatott családját úgy egyesek, mint a jóteknőcélű egyesületek könyörületébe. Esetleges adományok egyenesen Fejes Jánosnéhoz juttatandók, Csapó u. 9. szám alatt, a pincelakásban.

— **Ellopott pénz.** Érzékenyen meglápták tegnap Petrovits Lázár Csap utca 22 szám alatti lakost. Valami ügyes tolvaj ugyanis azalatt, míg délutáni álmát aludta, nyitva levő lakásába besurrantva az asztal- fiókból ellopta 174 korona pénzét. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Kutyaharapás.** A Timár utcán haladt tegnap délután Kiss Erzsébet Kiss Lajos Timár utca 1 szám alatti lakos nevelt leánya. Utjában az egyik házból egy kutya rontott rá, és ballábszárát összemarta. — A megrémült leány sikoltozva menekült a veszedelmes eb elől, melyet az utcán járókelőknek csak nehezen sikerült elzavarni. A rendőrség a kutya gazdája ellen megindította az eljárást.

— **Tolvaj cseléd.** Schvare Bernáthné Petőfiter 2 szám alatti lakos már régebb idő óta észrevette, hogy több darab fehér ruhamejje eltűnt. Gyanuja a cselédje Csonka Mihályné ellen irányult, akit tegnap sikerült is rajtakapnia, amikor éppen egy lepedőt akart elemelni. Az enyveskező nő ellen a károsult feljelentése folytán a rendőrség megindította az eljárást.

— **Rendőrt a baromvásártérre.** A baromvásártér környéke és anánási országút ide torkoló részei rendkívül forgalmas különösen hetivásárok alkalmával itt van a Hatvan utcai vasuti állomás is. Azelőtt itt mindig lovasrendőr állt őrszemet, most azonban még gyalog rendőr sincs ott. A kis állomás főnöksége arra kéri a hatóságot, hogy állandó rendőrszemet állítson oda.

— **Ingatlanok forgalma Debrecenben.** Besenyei András és neje Hari Zsuzsanna veszik a debreceni 4570 sztkjvben foglalt 450 négyszögöl Boldogfalvi kerüli szőlőt Dávid Sándor és neje Csoma Agnestról 5900 kor. Ménes Gáborné Burai Juliánna veszi a debreceni 3449 számú tjkvben foglalt 534 négyszögöl Csapókerti szőlőt Neuhauser Lajos és társaitól 1900 koronáért. — Özv. Csáky Gergelyné Balogh Juliánna veszi a debreceni 1164. sz. tjkvben 6 hold 450 négyszögöl ondódi földet Nagyhazi Péterné és társaitól 5000 kor. — Csóka István és neje Baranyi Zsuzsanna veszi a debreceni 348. sz. tjkvben foglalt 2 hold 1425 négyszögöl új osztású földet Kozma Istvánné és társaitól 3600 kor. —

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Pincze utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejárásánál levő kirakatban.

— **Férfi divat ingek készen és mérték után 1 frt. 75, 2, 2 50 és 3 frt. legszebb nyakkendők 50 krtól, kitűnő angol keztyűk, sport és divat kalapok Fekete férfidivatüzletében.**

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Egy pofon története.

Írta: Smart.

I.

— Kedves nagybátyám, ez így nem mehet tovább. Szívesen girálok továbbra is, de a kamattal egyre nő a tőke és pontos följegyzésem szerint már közel 50.000 koronáig uszol. Azaz uszunk. A dolgot rendbe kell hoznunk.

— Van egy egész osztályosrsjegyem.

— Ne tréfálg. Komolyan beszélek.

— Halljam hát a kiutat.

— Megházasodol.

— ?!

— Elveszed a Nebstein Laurát. Nem szép de fiatal: 25 éves és félmillió koronája van. Ha egy hétig tisztességesen viselkednél náluk, hozzáadják, vagyis a kamarási titulusodhoz. Áll az alku?

All right.

II.

— Holnap beszélek a családdal, remélem rendben vagy a leánnyal?

— Ma már visszaadta a kézzsoritást, estére titkon fülön csókolom.

— Ez egy kissé erős. Elég lesz a kézcók is.

— De már nagyon bizserog a vérem, kívánom a csókot. Aztán nem is olyan csunya az a leány.

— Csakhogy észre térsz valahára.

III.

— Fújd el már azt a gyertyát, aludni akarok.

— Az a csók nem enged nyugodnom.

— Egy hónap alatt dülöngre jut a dolog.

— Bánom is én. Te, mondok valamit.

— ?!

— Láttad azt a szobalányt, a ki a vacsoránál felszolgált?

— Kapitális perszóna. Az a fekete ruha, a fehér főkötő, micsoda test, micsoda szempár. És a lába! Spanyol faj, lelkesem mondor.

— Aludj! Jó éjt.

IV.

A kastélyre mély esend borul. Már csak a szolgálmezélyzet tesz, vesz.

A tornácra egy fehér alak oszon végig. Kisértet? Nem.

A fehér alak egy fekete alakkal találkozik szembe.

Csók cuppanás — cupp!

Hatalmas pofon — pof!

A fehér alak sietve retirál. A fekete alak kergeti, lármáz. A fehér alak beszökik egy szobába és hatalmasan nyakon teremt az ágyban horkoló alakot. A horkoló felriad.

V.

— Ki ütött pofon?

— (Kint.) Én voltam, megérdemelte. Mit szemtelenkedik? Nem vagyok én olyan fajta! Nézze meg az ember!

VI.

— Még egyszer gratulálok a kézfogóhoz.

— Most már bevallom, hogy veszélyben volt az ügy. Ha nem vállaltad volna a pofont, szépen csávába jutunk.

— Legalább az adta volna és nem te.

— Megboszullak.

— Majd csak inkább én.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Szerdán „Eleven ördög”, operette (B) bérletben.

Csütörtökön „Takarodó”, dráma (C) bérletben.

Pénteken „Szent Iváni éji álm”, regényes színjáték. (Vörösmarty emlékére.) (A) bérletben.

Szombaton „Dolozai nábob leánya”, színmű (B) bérletben.

A színház hírei.

— nov. 27.

Konti József korán elhunyt genialis zenészerző műveiből ciklust rendez Zilahy igazgató. Az első előadása lesz az „Eleven ördög” zenél szempontokból is a legelső és legkiválóbb operettje az „Eleven ördög”, melynek librettója is valamennyi Konti szöveg közt a legegységesebb legmulattatóbb, a holnap szerdai repriz iránt ezért nagy az érdeklődés. A címszerepet Főti Frida játssza, a pikáns Szabóné szerepét pedig Pozsonyi Leuke alakítja. Játsszanak még a darabban B. Koppán Margit, Polgár Sándor, Árkossy Vilmos, Sarkadi Vilmos és Szabó Gyula.

„Miss Chipp”-et a vigszínház énekes színművét, a Szabó Irmának kinalkozó pompás alakítás kedvéért vette meg. Az egyedüli fő női szerepben Szabó Irma kitűnőt is fog produkálni a művészi egyéniségének megfelelő alakban. A többi szerepeket Békés Gyula, Szakács Andor, Krasznay Ernő, Polgár Sándor, Sarkadi Vilmos, Deésy Alfréd, és Ternyei Lajos játsszák.

A komoly művészi törekvések arra indították Zilahy Gyulát, hogy műsorában időközben végig játszassa Shakespearenek úgy drámáit, mint vigjátékait. Az utóbbiak közül Debrecenben régen adták a Szent Iván éji álm c vigjátékot, mely most pénteken fog színre kerülni. A mű a darabot oly remekül fordított Vörösmarty Mihály születésének 105. évi évfordulójának alkalmából kerül színre.

* **Veér Judit rózsái.** Lampérth Géza hazafias színműve ma is telt házat teremtett. A közönség lelkes ovációkkal fogadta a darab időszerű vonatkozásokkal bíró szövegeit, kedves szerelmi, vagy tréfás jeleneteit a különösen a *Markovits Margit* és *Krasznay Ernő* szép játékának adózott tapsokkal és kihívásokkal. A többi szereplő is elismerést érdemelt.

AVIRATOK.

A Kuria ítéletei.

Budapest, nov. 27. A m. kir. Kuria ma ítelt *Révay Mór*, a széki kerület orsz. gy. képviselőjének mandátuma ellen beadott petíció tárgyában. Ítéletével a beadott kérvényt *elutasította*, a kérvényezőket a költségekben elmarasztalta.

Budapest, nov. 27. Ugyancsak ma tárgyalta a Kuria *Bay Lajos* a nagybányai kerület képviselőjének mandátuma ellen beadott petíciót. Miután *Bay Lajos* mandátumáról **lemondott**, a kérvényezőkre csupán a költségeket állapították meg. *Miután azonban Bay Lajost illetőleg büntetendő cselekvények látszottak fennforogni*, az iratok áttétettek az igazságügyi minisztériumhoz.

Lemondott főispán.

Budapest november 27. *Lócséről* jelentik: Szepesvármegye mai közgyűlésén az alispán bejelentette gróf *Csáky László* főispán lemondását.

Abauj közgyűlése.

Kassa, nov. 27. Gróf *Pongrácz Ferenc* Abaujvármegye és Kassa szab. kir. város főispánja dec. 4-ére újból összehívta a vármegyei közgyűlést a főispáni eskü letétele céljából.

Fejérvár rendelete.

Budapest, nov. 27. Fejérvár, mint pénzügyminiszter rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben utasítja azokat, hogy azon szeszital mérésére jogosított kereskedőktől, akik eddig még adójukat be nem fizették és nyolc nap alatt ezt nem teljesítik vonják meg az italmérési engedélyt.

Adomány a tisztviselők kártalanítására.

Budapest, nov. 27. *Darányi Ignác* ma tízezer koronát adományozott a tisztviselők kártalanítására.

Tudományos Akadémia elnökválasztása.

Budapest, nov. 27. A Tudományos Akadémia mai elnökválasztásán az akadémia elnökévé *Berzeviczy Albert* volt kultuszminisztert megválasztották.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli sárlat.)

Budapest, nov. 27.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 15 000 méterházas került forgalomba, változatlan áron. Egyébb gabonanemek változatlanok. Idő: boros.

Busa áprilásra	17.22—24.
Bosa áprilásra	14.32—34.
Eab áprilásra	14.30—34.
Tengeri májusra	13.84—86.
Repece 1906. augusztusra	26.00—20.

Törvénytörvények.

§ **Geguss Gusztáv főügyész.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli a királyi kéziratot, a melyel a király *Geguss Gusztáv dr. budapesti főügyészi* helyettesét a budapesti főügyészséghez főügyészsévé nevezte ki.

§ **Uj táblabírák.** A király *Fekete Gyula dr. budapesti büntető törvényszéki és Kádas Miklós-eperjesi törvényszéki bíráknak, Szőke Károly dr. módosi járásbíróknak, továbbá Baróthy Béla debreceni, Rieger Aladár dr. karánsebesi. Papolczy Lajos beregszászi és Bessenyei Béla dr. kassai törvényszéki bíráknak* az ítélőtáblabírói címet és jelleget adományozta.

Szerkesztői-posta.

J. K. urak. A Krauser-ciklus befejező részét vettük és közöljük.

Delta. Hazánkban 15—20 évvel ezelőtt leginkább a külföldi sajtók domináltak. Ujabbban azonban — előbb néhai *Egan Ede*, majd *Pirkner János* a földm. minisztérium keretében folytatott buzgókodása folytán — hazánkban is szerfölött föllendült a sajtógyártás. *Zilahi Ágnes* szakácskönyvében minden külföldi sajt egyenlőjét jelöli meg a hazai sajtók közül, éppen mint a hazai fürdők pótolhadják a külföldieket. Az imperiált nálunk is sikerrel utánozzák. Eredeti magyar sajtók a felföldiek (*ostyepka*, *liptai turó sat.*), a kárpáti sajtók sat. A kvargli morva eredetű sajt, de nálunk is el van terjedve. A „*De Bry*”-sajtót a *Derby*vel tévesztvén össze, nálunk *ló-sajtnak* nevezik. Ez a legfinomabb sajt, a csemegeüzletekben pezsgőt fojtanak bele; inyenc uri körökben leginkább kuszvét táján élvezik. Sajt készíthető minden állat tejéből, leginkább a juh, tehén és a kvarglihoz a kecskéét használják fel. Vannak lágy, kemény, aztán kővér, félkővér és sovány sajtok, végre téglá, karika és bődönyös sajtok.

„Itt élned halnod kell!”

— Regény. —

Írta: *Inotay Béla.* 62.

VII.

„Isten hozzád, örökre, végkép!”

Minden tisztelem mellett sem tehettem egyebet, mint hogy jó hangosat kacagtam. Maga is becsásson meg, édes Jenőm, mert magát kacagtam.

— Már édes néni, ha Jenőrek nincs egyéb oka a büszkélkedésre, mint az én szerelmem, akkor teljes életében jobb lesz a szerény emberek között éldelgelnie. Én legyek szerelmes olyan emberbe, a ki Serénk létére hónapos lyukban, 30—40 forintos fizetéséből tengeti életét? A ki egy elcsavart fejű tót leányba bolondul bele s nem képes a fejét helyre illeszteni? Meg a ki uri bátyjának egy szavára, bárói mamájának egy levelére oda löki az apai jussát? Ugyan ne tréfáljunk, kedves néni. Az élelmesebb természet pártfogó vonzódását érzem én iránta; meg aztán nem nézhetem azt a hamupipőkei szerepet, a melyet itthon szántak neki gyermekkorunk óta. Az igazságérzet is köt hozzá kevéssé, semmi egyéb. Az meg tagadhatatlan, hogy becsületes lelkű, eszes fiú és jó pajtás. Miért ne fognám hát pártját! Hanem igaz! Arra már nem méltóztatnak emlékezni, hogy Aladárvaló egybekelésem egyik feltétele a Jenő és Milena boldogsága? Csak nem játszanám a házassági közvetítő szerepét, csak nem járulnék anyai áldással a „tisztaszerelmeblől kötött frigyhez”, ha szerelmes lennék Rómeó urfiba?

A mama kimondhatatlan mennyiségű pánccélkát csipkedett föl a tujével és még jobban pislogott. Így szólott:

— Kár, hogy Aladárt nem voltam képes ugyanerről meggyőzni. Pedig higgye meg, hogy mindent elkövettem. Igaz! Ha maga nem hallott ujját, mondok én valamit Mile-

náról. Azt írta az öreg *Victorisznénak*, hogy szakított a fiammal. Színésznőnek megy a külföldre. Ennek igen örültem, bár, természetesen, kétségbeestem, hogy ennek következtében nem teljesíthetjük az egyik elvállalt feltételt. Aladár azt hiszi, hogy kegyednek már régebben tudomása lehetett erről a reánk nézve igen előnyös változásról.

Kezdtém kijönni a sodromból.

— Kedves néni, meg vagyok róla győződve, hogy ilyen föltevésekre csak is Jenő bánatának, kétségbeesésének elképzelése ragadhatja. — Igazán szomorú, hogy a szerencsétlen fiú előbb a családjával hasonlít meg, aztán a vagyont játsza el, végül szerelmében is csalódik. Kegyednek valóban vigasztalannak kell lennie. Ha kedves néni parancsolja, elkísérem Jenőhöz. Nagy szüksége lesz szegény Jenőnek az anyai vigaszra.

A mama tüje csodákat mivelt. A szavai is tüköböl állottak.

— Nem, nem édes Elza. Nem utazom. Jenő rég lemondott már az én vigaszomról. Aladárnak van arra szüksége, mert csakugyan azt hiszi, hogy le kell önről mondania a Jenő részére!

(Folyt. köv.)

Városi Színház.

Bérlet 52. szám. (A)

Kedd, 1905. évi november hó 28-án

Ingyenélők.

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Boross János, nyugalomba vonult korcsmáros	— — — —	Polgár S. Szakácsné.
Mari, neje	— — — —	Szabó Irma.
Lujza, leányuk	— — — —	Deáry Alfréd.
Weiner Vilmos, Boross öccse	— — — —	Krasznay E.
Balogh István, hivatalnok	— — — —	Ternyei L.
Bédi Ferenc, rendőr	— — — —	J. Csáder I.
Gangos Eszter, varróleány	— — — —	Arday Ida.
Fürge Döméné, parasztaszony	— — — —	Árkossy V.
Jani, fia	— — — —	Fóti Frida.
Kiss Sári, Fürge nevelőleánya	— — — —	

Holnap, szerdán, november hó 29-én:

Eleven ördög.

Operette.

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell!

a szőlészet kincse.

A phyloxeraának ellent áll!

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

nagymennyiségű sima és gyökerez Delaware vessző eladás

Cim:

Szigyártó és Takács

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: **Felső-Segesd** Somogy-m.

Kitünő borecet.

Kitünő régi bakar borból készült erős borecet kapható literenként 80 krcárért Péterfia utca 9 szám alatt naponként délután 3 órától 5-ig.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

MAGYAR

állam vasutak

monotrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	3	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	d. e.	8	16
E.-Sz.-Mihály	d. u.	11	11
felé	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Böszörményre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31. kor. ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestre Debrecenből indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor ér. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor ér. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor ér. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor ér. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladánygy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3	18

Hajdumegyei Nèpbank Mint Szövetkezet, DEBRECEN.

Harmadik évtársulatát 1906. január 1-én megnyitja, melybe tagok már most is és az év folyamán bármikor beléphetnek.

Az intézet tagjainak száma rövid két évi fennállása alatt 1500-ra emelkedett, akik 10000 törzsbetétre több mint 260000 koronát fizettek be, mely összeg az évtársulat tartam alatt 1300000 korona tőkének felel meg.

A törzsbetétek eddig megállapíthatólag 6%-ot jövedelmeznek.

Kölcsönöket a hét bármelyik napján, utólag fizetendő legolcsóbb kamat mellett folyósít.

Hitelre a harmadik évtársulatba belépő tag már most igényt tarthat, úgy hogy befizetése csak 1906. január 1-én zeszik kezdetüket.

Minden 100 kor. kölcsön heti 50 fillérjével visszafizethető.

Jelentkezések a harmadik évtársulatba való belépésre, vagy kölcsön iránt bármely nap délelőtt vagy délután az intézet helyiségében Piac-u. 26. főútszéde épületében eszközölhetők.

Dr. Révi Nándor
jogtanácsos
Hegedüs Sándor.

Ügyvezető választmány:
Dr. Ferenczy Gyula,
elnök.

Dr. Bruckner Ernő
elnök.
Grósz Nagy Ferenc.

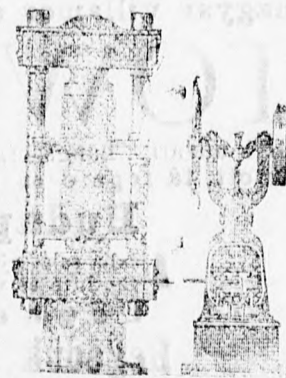
Hirdetmény.

Nagyméltóságú Gróf Zichy Géza ur Hosszu-Pályi község határában lévő, Szabó tisztás birtokán 64 kat. holdnyi területen fekvő, körülbelül 1183 méterre becsült faanyaga, melyből 5 hold 739 □-öl karónak is használható akácfa, a többi részben műfának is használható tölgyfa, —

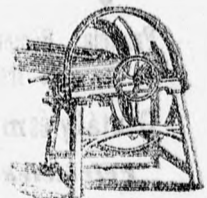
Labán eladó.

Az erdőfája a fentemlített birtokon megtekinthető. Ajánlatok a Hajdu-Tetétleni uradalom Tisztartóságának küldendőek Tetétlenre, per Kaba vasútállomás.

FLEICHER és TARSA

gépgyára és
vasöntödéje

KASSAN, Vám-utca 11-ik szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen s gondosan gyártott gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat kéz- és járgányhajtásra
Répavágókat s tengeri morzsolókat,
Olajsajtókat s olajmagpörkölőket,
Olajmag zuzókat,
Örlő és daráló malmokat,
Teljes malom-berendezéseket,
Progress-tisztító-gépeket, liszt osztályozó hengereket,
Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket, és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket stb.

Gyártmányaink állandó készletét tartjuk gyárunkban. Bizományaink árjegyzékét kívánatra küldjük.

Sesztina Lajos urnál Debrecenben.

Gyártmányaink árjegyzékét kívánatra bérmentve küldjük.

Alapított 1875. Több érmmel kitüntetve

BUTORRAKTÁRAIM

tulhalmazottsága miatt évtizedek óta
kitűnő hírnévnek örvendő

cs. és kir. udvari

Butergyáram

elismert elsőrendű készítményeit a leg-
olesőbb árak mellett ajánlom a nagy
érdemű vevőközönségnek.

Költségvetéssel és mintákkal kívánatra
díjmentesen szolgálok.

Schwartz Vilmos

Debrecen, Piac-utca 71. szám.

„Hollandi gyomorcsépppek“

a legkittűnőbb háziszser minden-
nemű gyomorfájásnál, gyomorgörcsnel,
emésztési zavaroknál.

Használati utasítás mellékelve min-
den üveghez.

Kéznel tartása kiválóan ajánlható
oly egyéneknek, kik nyaralni, utazni
mennek vagy akik tanyákon vagy
kis faluban tartózkodnak, hol baj
esetén orvosi segítséghez azonnal nem
juthatnak.

1 üveg „hollandi csépp“ ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszerárában

DEBRECEN, városházzal szemben.

Berlitzrendszerű

Nyelviskola

Francia, Német, Angol nyelv-
és irodalom.

Osztály és magánoktatás

Felvételek naponta:

d. e. 11—12. d. u. 5—6.

Széchenyi-u. 19. sz.

Szabályzatokat ingyen és bérmentve.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban
a legmodernebb butorok és szoba be-
rendezések a legegyszerűbbtől a fény-
tízésig a legerősebb kivitelben legju-
tányosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főtér.

A legjobb arcz-
széplítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-creme. nappali használatra.

Kittinó toillet szappa-
nok a hendes haszná-
latához

Serail-puder. Kiváló finom arezpor
három színben, fehér, rózsás és krém
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szajviz. A legjobb szajviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Jóna és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerárában

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névr
tisza és ment káros alkatrészek

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht Gyárny oá
Aussigban bárkinnek, a ki bebizonyítja
hogy szappana a „Schicht“ névvel valamely káros
keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

használjuk

kiváló hatásu tulajdonsága miatt

előnyös eredménnyel

bármilyen mosási célra, úgymint:

saját használatra
minden ruhaneműnél
és

mindenhez

a mi egyáltalában mosva lesz.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi
javított tárogató és ahangfokozó gerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (speciális)fa-
Aréz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmodat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6-
forintól feljebb a leg-
jobb felszereléssel. **Tárogató**

Hangfokozó gerenda rózshafából, ujezüst billentyűvel és
iskolával, 30- forinttól feljebb.

Harmonikumok. világhírű
gyártmány, 65- forinttól feljebb.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2,50, 3-
4-, 5-, forinttól feljebb. Különleges acélhang hang-
versenyharmonikák saját minták.

Zenekarok teljes felszereléssel, előnyös
feltételek mellett, jutányos
árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a leg-
több katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken,
különleges szakszerű pontos-
sággal, jutányos árban eszközölköttek.

Kézesség minden egyes hangszernél.
Kivitel nagyban és kicsinyben.

Arjegyzék minden hangszertől kivá-
natra ingyen és bérmentve küldetik.

